

Revista săptămânală...
Anul I...
Căminul de copii...
Prețurile...
Abonamente...

GAZETA TRANSILVANIEI

Revista săptămânală...
Anul I...
Căminul de copii...
Prețurile...
Abonamente...

(NUMERŪ DE DUMINECĂ 4)

Nr. 20.—Anul LV.

Braşovū, Duminecă, 26 Ianuarie (7 Februarie)

1892.

După alegeri.

Braşovū, 25 Ianuarie v.

Trecură și alegerile pentru dieta ungerescă. Mare pacoste acesta pe toți locuitorii, dăr mai ales pe poporul nostru. Cei ce nu-lu pot vedē in ochi, cei ce ilu năpustescū și urgisescū in tōte, deodată se prefacū, in ajunulū alegerilor, in apostoli ai pācii și ai buneī ințelegeri și āmblā sē inșele și sē corupā in totū chipulū pe alegētorii romāni. Și unde nu isbutescū cu minciuna și cu banii, se folosescū de forță, de amenințārī, de presiunī și de totū felulū de mijlōce condamnabile, spre a-i trage in mrejele lorū. De rēndulū acesta fiindū lupta inre partidele maghiare fōrte in-versunată, Maghiarii au alergatū mai multū ca orī și cānd dupā voturile Romānilorū. Din nenorocire alergārile și u-neltirile adversarilor nōstri n'au fostū pretutindenī zadarnice. Precum ne dovedesce co-res-pondența din cerculū Zelāului, ce o publicāmū ađī, s'au aflatū și preoți, dascālī și alți fruntași ai poporului, carī nu s'au sfiitū a da mână de ajutorū dușmanului, orī nu și-au implinitū de locū dato-ria de a sfātuī pe poporū sē ținā cu neamulū sēu și sē nu'și vēndā dreptulū și onōrea sa pentru unū blidū de tocanā, sēu pentru cāțiva florini. Acești ōmenī, carī in lācomia lorū dupā bani își uitā de sfānta chīamare ce o au ca Romāni și sfātuitori ai poporului, trebuiescū luați la ochi și dați pe față ca s'af-lu ne scimū feri de ei in viitorū. Cāci celū ce este in stare ca pen-tu. tru bani sē se rupā de ai sēi, atin-calce legātura frāțietāții din d sē noi și sē facā servicii dușmanil ctre nēmului nostru, acela nu m'orū vrednicū nici de cea mai idia e in-credere a nōstrā, ci trebuē nicā sē

fiā alungatū dintre noi, ca omū periculosū. Casulū dela Zelau este, harū Domnului, mai rarū in felulū sēu. S'au aflatū ei și 'n alte pārti ōmenī slabī, carī s'au facutū unēlta con-trarilorū nōstri la alegeri, dēr incātū amū aflatū din raporturile, ce le amū primitū pānā acuma, nicāiri nu in așa mare mēsurā ca la Zelau. Totū pe temelulū informațiu-nilorū, ce le-amū primitū, putemū sē constatămū de altā parte cu bucuriā, cā atātū in Transilvania-cātū și in Bānatū și in pș a, ungurene majoritatea covārșitōre a preoților și a dascālil Jūrșitōre a ținutū sēmā de hotōrū nōstri ferentēi naționale d'ārșirile con-au doveditū astfelū, cā meritā in-marile lui interī, cā sciu prețui tre carī celū n'ese naționale, din-entre frāți. Mai mare este unirea In acești ciitori in agū sincerī și zeloși mun-speranță nūlū naționalū este tōtā Sē fiā āștrā in viitorū! Implinitū, siguri aceia, carī și-au tulū și datoria apērāndū drep-mile grānōrea nației lorū in vre-binecurele de ađī, cā fapta lorū teritā vēntatā va fi inaintea pos-sēmē ii și cā dintr'ēnsa va rēsārī lui pēnța hārniciei și a adevēratu-re caracterū naționalū. Multele neajunsuri, ce le-a su-rigritū poporulū romānū in vēcū-șmale trecute, sclāvīa in care a vgemutū, nu l'au iertatū sē se des-olvōte in cā cum trebuie in acēstā l'direcțiā. Caracterulū naționalū nu se formēzā numai așa, cātū ai bate in pālmī. Elū este resulta-tulū educațiunei naționale, care recere decī și chiar sute de anī pentru a ajunge la desēvirșirea ce-o vedemū de pildā la popōrele culte ale Europei apusene. Multū trebuie sē luptāmū chiar in sīnulū nostru, spre a curāți holda naționalā de polomidā, a da fiecārui loculū ce i-se cuvine dupā

vrednicia și cinstea lui și a face cu neputință ca nisce ōmeni fără de consciință sē speculeze cu in-teresele cele mai sfinte ale popo-ruului. **CRONICA POLITICĂ** (25 Ian. (6 Febr.) Ađī se știrșe: T. tați. Pe cum t'escū alegerile de depu-lectorale amū amintitū deja luptele Guvernūsi din ēstū anū, au fostū mari. d l'ulū, ca sē pōtā reuși s'a folositū le tōte mijlōcele iertate și neiertate. Elū a cheltuitū sume enorme pe carī li-a trimisū pentru scopuri de cortēșire și corumpere in cercurile electorale mai es-puse. Foile opoziționale unguresci spunū, cā sumele aceste ar trece peste cifra de 759.800 fl. v. a. Dintre 408 alegeri fă-cute pānā in 4 Februarie n. suntū cu-noscute 407. Dintre aceste in 238 cercuri electorale a reușitū partida governa-mentalā; in 86 partida „naționalā“ (ap-ponyistā); in 14, partida ugronistā; 3 cercuri au ales deputați fără partidā, ār in alte 3 se vorț face alegeri nouē. Vedemū dērā, cā partida guvernamen-talā a invinsū, dēr are și o opozițiā pu-ternicā. Guvernulū Romāniei, ca represen-tantū alū partidului conservatorū a datū unū apelū cātrā alegētorī. Apelulū dīce, cā guvernulū va cere votarea unorū proiecte de legi, carī sē reguleze condi-țiunile de admisibilitate in funcțiunile publice; administrația ministeriului de interne trebuie ușuratā de cāteva atribu-țiuni, carī potū fi lāsate administrațiuni-lorū locale, ca opera de decentralisare sē începā dela capū; împārțirea actualā a plāșilorū și a comunelorū in cā va fi reformatā; legea județanā și legea co-munalā trebuiescū revēdute din punctū de vedere alū unei decentralisārī ințe-lepte; guvernulū se va ingriji de starea sanitarā a populațiunei rurale; va stārui sē se inșințeze spitale treptatū in tōte plāșile și in centrele mai insemnate ale populațiunei; pe tērēmulū culturai practice se impune reforma de multū aștep-tatā a școlēlorū de meserii, de agricul-

turā și de comerțiu; pe lângā acēstā reformā o lege asupra condiției meseria-șilorū va umplē unū golū simțitū de in-dustria a cārei dezvoltare merge cres-cēndū; cāile ferate incā reclamā o sporire, cāci numai așa se va putē in-teroga agricultura de țōte unghiuri-Cuag m'agīa betiai in ve. serie, cā in țērii, de aceea se va propune o nouē lege a drumurilor de fier; totū ase-menea guvernulū va propune o lege de organizare a corpului tehnicū; apoi este intocmitū unū proiectū de lege asu-pra apelorū; incātū privesce finanțele, guvernulū va menținē cu rigōre echili-brulū budgetului; va fi aplicatū unū nou tarifū vamalū; creditele agricole vorē fi reorganizate pe baza proiectului deja prezentatū corpurilorū legiuitorē; gu-vernulū va urmārī cu stāruintā terminē rea ințārīrilor menite a da armatei nō-cre unū spriginū puternicū; se va reor-ganisa statulū -majorū, se va stabilī pozițiunea oficerilorū de rezervā, ca sē se pōtā completa opera reorganisarīi pu-terii armate; se vorț introduce reforme cu privire la invētāmētulū primarū; de asemenea se va urmārī ușurarea invētāmētului secundarū și unificarea in parte a programelorū școlēlorū secundare; va fi simplificatū modulū de recrutare alū corpului didacticū; invētāmētulū spe-cialū și profesionalū va primi imbunē-tārī; se va reforma școlā pentru for-marea clerului, fixāndu-se parochiile ș personalulū didacticū și se va imbunē-tāți sōrtea materialā a clerului. Față cu statele străine, guvernulū actualū alū Romāniei nu pōte sē aibā altā politicā in afarā decātū aceea, care li garantēzā independența și ințegritatea teritoriului sēu. Dorința de pace, care insulfā ađī tōte puterile Europei, este cea dintēiu garanță a acestorū mari interese.

Unirea principatelor române.

Erī 24 Ianuarie v. s'au impli nitū 33 anī de cānd s'a sēvērșitū marele actū alū unirii principate-lorū romāne. Adunarea electivā a proclamatū de domnū alū Mun-teniș și Moldovei pe principele Cuza, sub numele Alexandru Ioan I.

FOILETONUL „GAZ. TRANSILVANIEI“

Haiducii

in cāntecele nōstre poporale. (Fine.)

Pādurea'i servia haiducului
cuiță și ca ascunđtōre d'inaint
terei, inșe ca tovareși nedespārți
haiduculū armele și calulū. Acest
cu sēmā cele dintāi, ilū insoțiau
futreprinderile și'i aduceau servī
semnate. Amēndonē erau pārtāș
teța și bucuria lui. Unū haiducū, la trist
dupā cum dīce in su-și:
Voinicelulū nearmatū
E ca știuca pe uscatū.
Armele-i erau totdeuna de l
in codru, fiā la drumulū celū m
satū sēu orașū. 'I și plăcea lui s
arme bune și frumoșe cu mānere
scumpū. Armele lui favorite erau
și pistōlele. Armele și codrulū er
cele, care dīce voiniculū, cā lū apē
contra dușmanilorū. Fiindū arma
pārțitā de elū, haiduculū 'i dā ade-

și numirea de *mirēsā*. Apoi mai era mi-rēsā și pentru acela, ce-i cerca ascuți-șulū. In unū cāntecū ni-se spune, cā ve-nise unū pașā și cerū sē 'i se dea o fatā frumoșā. In looū de fatā, veni inșā unū voinicū romānū și-i dīse:
Itī aducū altā mirēsā
Mai alēsā, mai frumoșā,
Care cāndū te-a sāruta
Halalū de viēța ta.
Și intr'adevēr il și cununā cu ea.
Multū plātia pentru unū haiducū și unū calū tare, vēnjosū și iute la mersū, așa de iute, ca cāmpii cu movile sē se limpedēscā cānd fuge. Multū umblan ei pānā gāsiau unū bidiviu așa cum le cerea inima și-dēcā ilū gāsiau, erau in stare sē dea pentru elū orī ce-i va cere, și dīce elū:
De-mī va plăcē ūmbletulū,
Eu țī-oiu da și sufletulū.
Cānd h'oi mai favorlāngā ai haiducilorū și copii ceī roibi, ne se preda poterei, dēr cu condițiā, s'ē crūțe soția și copila-șii, cāci

lulū rēmānea neclintitū, era tare voinicū, după cum le și plăcea. Fiindū continuu unulū cu altulū, haiduculū și calulū erau ca și nisce bunī prietini, ca nisce frāți. De multe-orī haiducului, strābātēndū co-drulū singurū numai cu calulū, 'i se face uritū și in cepe sē i vorbēsca ca-lului, sē-lū inrebe, de ce-i supērātū, de ce nu merge ca altā-datā. Cānd este pri-gonitū de poterā, elū își imbārbātēzā calulū sē mērgā iute ca vēntulū și ca gândulū și-lū intrēbā, de scie la bētrā-nețe ce scia la tinerēțe.
Pe caii haiducilorū 'i mai inđestrēzā poporulū și cu puterea de a pređice vr'unū pericolū, ce amenință pe stāpā-nulū lorū. In „Mihulū Copilulū“ vedemū cum calulū fi prevestesce, cā la mijlocū de codrulū desū se aflā nisce voinici le-vinți cu Ianușū Ungurēnulū și-lū in-dēmā sē se pāzēsca. In altā baladā, in „George a Popii“, murgulū strānutā tare, așa drieri r'escū
sēu afla impotrivire la cere-rile sale, făcea și mōrte de omū.
Intr'o baladā ni-se spune hotārītū despre Buiorū, cā:

Dēcā haiduculū își ingrijesce bine fugarulū, și elū 'i este credinciosū. A-cēsta o vedemū lāmuritū din Codrēnu. Elū e prinsū de poterā, dusū la curtea domnēsca și inohisū. Cānd rupse fērele, cu care era ferecatū, și eși din temniță in curte, roibulū numai decātū se smuci dela esle, rupse cāpāstrulū și
Venia veselū ne 'nșeuatū,
Ne 'nșeuatū și ne 'nfrēnatū
la glasulū stāpānului sēu, care i pū sē-i
Haiducii se ținēu prin co-pū sē-i
carī une-orī se compunea pānā u.
50 voinici și se aflau sūt conducēri
unui cāpitanū. Ei se iubiau și ținēau
multū unulū la altulū, cāci erau strīnsi
legați prin cauzele, ce-i māna spre co
dru, și prin scopulū nōbilū, ce-lū urmā
riau și mai cu sēmā cāpitanulū le purt
de că, ca și in tātā. Dēcā unū
ințēu sē se ințōrca de unde
mercea si-lū c' ințelegemū
sub creștinū a c' c' ce ințelegē
romānū, adecā unū omū cinstitū, de alū
lui Dumneđeu. Pe Greci, pe ciocoi și
alți venetici asupritori, țēranulū nu-i nu-
mesce creștinū și nāgānū. Altfel, nic

Foile din România, mai ales „Românul” consacra pagina primă a Nr. lui său dela 24 Ianuarie v. c. amintirii acestui mare act istoric în viața Românilor. Vred a reimpreseta în memoria generației tinere ziua epocală de 24 Ianuarie 1859, reproducem și noi în estras actele mai însemnate ale alegerii.

După-ce adunarea electivă a Moldovei a ales de domn pe Alexandru Ioan I. noul domn ales adresa poporului seu o proclamație de următorului cuprinsu:

Noi Alexandru Ioan I.

cu mila lui D-șeu și voința națională

Domn al Moldovei

la toți de față și viitori sănătate.

Voința nației prin legiuitul ei organ, adunarea electivă, Ne-a ales domn al Moldovei! Suindu-ne pe tron cu numele de Alexandru Ioan I., ce dă-tău datoriă a noastră, este de a Ne adresa către voi, de a vă dori pace și fericeie și de a vă spune, cari sunt cugătări și simțirile Nostre.

Inainte de a Ne sui pe tronul la care Ne-a chemat încrederea nației, Noi în fața adunării, am făcut următorul jurământ:

„Jură în numele prea sfinte treimi și în fața țerei mele, că voi păzi cu sfințenie drepturile și interesele patriei, az voi fi credincios constitutiei în textual și în spiritul ei, că în totă domnia mea, voi priveghia la respectarea legilor, pentru toți și în tote, uitând totă prigonirea și totă ura, iubind de o potrivă pe cei ce m'au iubit și pe cei ce m'au urit, ne având înaintea ochilor mei de cât binele și fericeie nației române. Așa D-șeu și compatrioții mei s'mi fă intr'ajutor!”

Acest jurământ arată linia de purtare ce avem a păzi în domnia Nostă. Guvernamentul nostru va fi în totă puterea cuvântului guvernamentului precum îl vrea, precum îl statornicește convenția încheiată în 7 August 1858 între înalta Portă otomană și puterile garante drepturilor patriei Nostre. Voi fi domn constituțional!

Vom respecta toate drepturile adunării electivă și toate stăruințele Nostre vor av de țel dezvoltarea noilor instituții ce Ne-au recunoscut Europa și adevărata și temeinica punere în lucrare a reformelor cerute de citata convenția.

Indată după alegerea fratelui Nostri domnului din Valahia, vom pași la înființarea comisiunii centrale din Focșani menită a restringe legăturile dintre două ramuri ale aceleiași națiuni. Cu concursul acestei comisiuni și al adunării electivă, guvernamentul nostru

se va grăbi de a face legiurile organice cerute de convenția și care sunt menite de a introduce în societatea noastră marile principii ale statelor moderne.

Pentru ca acestea mari reforme să aibă drept rezultat fericeia obștească, Noi sfătuim și îndemnăm pe toți compatrioții Nostri de ori-ce stare și condiție, ca să uite urele și desbinările trecute. Numai pacea dintre noi, numai iubirea între fii aceleiași nații, numai o deplină armonie între toate clasele societății, intrinându așa toate puterile, poțe să ne întărească și așa guvernamentul și poporul mână în mână să ridicăm patria noastră din căderea, în care au adus nenorocitele întâmplări ale trecutului.

Misia noastră, de și frumoasă, este mare și forțe grea. Noi nu vom put' o implini decât dacă vom av îmbrățışarea sinceră și sprijinul puternic al compatrioților Nostri. Poțe țilele Nostre vor fi întrebuințate în chip de a-le merita și dobândi.

Noi facem un apel la patriotismul, râvna și activitatea funcționarilor publici, cari sunt legiuitele organe ale guvernamentului în relațiile sale cu particulari. Legile căduseră în păcătire și cu dănele totă puterea ocăruierei. Legile trebuie să se redobândească totă autoritatea. Puterea executivă având a fi în viitor organul legalității celei mai stricte, trebuie să se fă tare și respectată de toți. Trebuie ca în viitor să se cetățenim fără osebire să fă apărut în onorul, în viața și averea sa. Aceste mari bunuri sunt încredințate ocrotirii autorităților publice.

Precum d'ar vom av de bucuria a căuta și a respăti toate meritele, totă devotamentul, totă serviciul onorabil al funcționarilor mari și mici, pe atâtu guvernământul nostru este nestrămutat hotărit de a pedepsi fără cruțare și cu totă asprimea legilor totă călcarea de lege.

Tuturor compatrioților Nostri le trimitem dumeșee și frățesca noastră urare și D-șeu să binecuvinteze Principatele-Unită.

(s.) Alexandru Ioan I.,

V. Alexandri,

ministru sectetar de Stat.

In sinul adunării electivă marile bărbătu de stat român, fericitul Mihail Cogălniceanu, ca deputat al orașului Focșani, a rostit următorul discurs:

Măria Ta!

După una sută cinc-șeci și patru ani de dureri, de umiliri și de degradație națională, Moldova a reîntrat în vechiul său drept, consacrit prin capitulațiunile sale, dreptul de a și alege pe capul său, pe domnul.

Prin înălțarea ta pe tronul lui Stefan cel mare, s'a reînălțat însăși națiunea română. Alegându-te de capul său, noul nostru a voit să se împlinească o vechi datoriă către familia ta. A voit să se resplătască sângele strămoșilor ței vărsat pentru libertățile publice.

Alegându-te pe tine domn în țera noastră, noi am voit să arătăm lumii aceea ce totă țera doare: *la legi nouă omă nou.*

O Dăme! mare și frumoasă îți este misia; constituția din 7/19 August ne însemneză o epocă nouă și Măria ta est chemat să o deschid.

Fii d'ar omul epocii; fă ca legea să înlocuească arbitrarul, fă ca legea să se fă tare, ăr tu Măria ta, ca domn fii bun, fii blând, fii bun mai ales numai pentru că mai toți domni trecuți au fost nepăsători, șeu răi.

Nu uita, că decă cinc-șeci de deputați te-au ales domn, însă ai să domnesc peste două milioane de omeni. Fă d'ar ca domnia ta să se fă cu totul de pace și de dreptate. Impacă patimele și urele dintre noi; și reîntrod în mijlocul nostru strămoșesca frăție.

Fii simplu, Măria ta, fii bun, fii domn cetățenim; urechia ta fă purerea deschisă la adevăr și închisă la minciună și lingușire.

Porți un frumos și scump nume; numele lui Alexandru cel bun. Să trăiesc d'ar mulți ani ca și d'nsul; să domnesc ca și d'nsul și tu o Dăme! ca prin dreptatea Europei, prin dezvoltarea instituțiilor noastre, prin simțimintele tale patriotice, să mai putem ajunge la acele timpuri glorioase ale nației noastre, când Alexandru cel bun d'cea ambasadorilor împăratului din Bizanț, că: România nu are altă ocrotitor decât tu pe D-șeu și sabia sa. Să trăiesc Măria ta!

Muntenia, după-ce în ziua de 24 Ianuarie a ales de domn pe principele Moldovei Cuza, în Bucuresci s'a ales o deputație compusă din domni Scarlat Crețulescu, Nicolae Opreanu, C. A. Rosetti, Alex. Florescu, B. Salati-nen și episcopul Argeșului, cu scop să se m'ergă la Iași, ca se ro-otifice noul domn alegerea s'ă. Deputațiunea a sosit la Iași în 29 Ianuarie și la am'ei s'a prezentat domnului și episcopul de Argeș rosti următoarele:

Prea înălțate dăme!

Țera românească, soră a Moldovei, a atras bine-cuvântarea cerului însușind pe toți fii săi, ca să vă al'egă domn. A totă puternicul se vă dea ani mulți și fericei. Pentru-ca aceste țeri, carele fiind despărțite, au suferit atâtea nevoi, atâtea nenorociri, să se bucură, fiind in-

trunite, de o viață fericită, sub oblăduirea Măriei tale.

Adunarea generală a țerei românești ne-a însărcinat a depune în mâinile Măriei tale acest act prin care sunteți alesul ei. Noi suntem fericei a vă aduce cu aclamările poporului român și cu bine-cuvântarea cerului. Să trăiesc Măria ta! Dumneșeu să bine-cuvânteze Țerile creștine Moldova și Țera românească.

După ce episcopul de Argeș își sfîrșă cuvântarea, d-lu Alexandru Florescu ceti următorul act de alegere:

Inălțimei Sale prințul Alexandru Ioan I. Cuza domnului Moldovei și al țerei românești.

Prea înălțate dăme!

Adunarea electivă a principatului țerei românești, deschidându-se la 22 ale curenței lun și după verificarea mandatelor deputaților, constituindu-se eri 24 ale aceleiași luni în deplină legalitate s'a privit d'at'ore a începe lucrările sale dela alegerea domnului, care este întâia operațiune, ce i-se prescrie de convenția. Afându-se d'ar eri în număr de 64 deputați din 77, ad'ea peste 3 părți cerute de lege, a procedat la alegere și numele Inălțimei v'ostre a eșit din urnă cu unanimitatea tuturor voturilor, în aclamațiunile entusiastice ale camerei, a numerosului auditor, ce asista în tribună și a poporului, care cuprinsese dealul și curtea Mitropoliei.

Acest vot, prea înălțate dăme, prin care toți deputații au sacrificat pe altarul Patriei ori-ce considerație de partidă, a reproduș acele frumoșe suveniri ale strămoșilor noștri, cari cu tote desbinările lor, sciau însă și dea mâna cu inima curată în timp critic și se fă, deși pușin la număr, d'ar uniți, acele isbândi eroice, ce au susținut existența română.

Adunarea având deplină convicție că veți face fericeie nației, șesocotese norocită a aduce la cunoștința Inălțimei V'ostre rezultatul votării sale și a vă ruga cu respect să bine-voiți, până la îndeplinirea tuturor formelor, a lua dispoșiți pentru cărmuirea treburilor țerei.

Dându-se cetire actului de alegere C. A. Rosetti ținu un discurs, la care domnul nou ales răspunde prin următoarea vorbire:

In numele actului național și mareș prin care adunarea electivă din Bucuresci a intrinț Coronăle țerei Românești și a Moldovei, delăr, că pe totă sunt m'ăndru de a mă găsi înalțat pe tronul Moldovei, pe atâtu sunt m'ăndru de a vedea numele meu înscris în rândurile domnilor Țerei Românești.

arare-ori câte-un trădător, eu cel puțin nu am vedut vorbindu-se de nici un trădător român în toate posesiunile populare, ce le-am cetit. Și haiducul ținea chiar de datoriă, ca să pedepsască pe trădător și să-l curețe de păcat. El d'cea, că, decă om'ă un necredincios, i se ertă din păcate. Astfel vulcan, un voinic dinaintea erei fariote, fusese trădat de Turcilor, d'ar nu de un Român, ci de un Grec. Turcii dinomoră o petă de m'ă de picior Augustin. Ap'ă cară într'o g'ărlă. După-ce sc'ăpă Feldi'ora urul unei fete moldovence, cea a lui f'ă se caute pe Grecu Brașov. Eșbune, căci d'ce el:

Și de m'orte-am fost sc'ăpat
Să te cur'ă de păcat.

Decă vre-un haiduc descoperia dușmanilor vre-un secret de-al căitanului său cu scopul, ca să și m'ănuască viața, nu se sup'ă așa tare că-țea; d'ar decă o făcuse ac'ă spre Bistrița afurisită cumplită. Aș-fel'ă
it'ă în "

cu potera, care-i spune, că a prins pe soții lui și a aflat dela ei, în ce-i stă m'ortea. El d'ce atunc:

De v'au spus ei ca să scape
Peste țeri și peste ape,
Dăme-atunc i poți erta.
De v'au spus, ca să mă v'endă
Și pandurii să mă prindă,
Dăme-atuncea tu să-i bați
Că nu-s'ă soți adev'ărați.

Jurământul era sfânt între ei, d'ar chiar și cuvântul dat, fă ori și cui, îl țineau cu sfințenie. Ei erau deci și omeni de cuvânt.

Haiducii, câte unul singur, șeu și mai mulți de-odată, se răpediau din mijlocul codrului și din virful munților la drumul mare:

Să câștice la parale
Dela ciocoi și cocone,
Dela jidovi cu caftane.

Haiducul se punea în calea ciocoiului și n capul lanului în calea Jidanului și calea Arm'ănilor, ca să-i ușureze
Cu G
i erau d'ce

casa dușmanilor lor, dele cereau bani. Mai mare ură nutreșu ei contra ciocoiului, fiind-că ei, cari iubescu atâtu de multă patria, nu pot suferi, ca unii de același sânge, să o batjocurească atâtu de nemilos. Lor le răpescu averile:

Că-i ciocoi de cei mai mari
Ce se nchină la creșțari,
Și-i ciocoi de cei șg'ărciți
Ce n'au milă de lipsiți.

E cruntă față de ei și decă-i întâl-nesce, își îndreptă pușca asupra lor și-i țintesce:

La retezul p'elui
Pe din dosul fesului
Unde-i cald ciocoiului.

Și nu-i e milă, decă-l om'ă, căci el vede în m'ortea lui rășbunarea dreptății călceate. El își face dreptate și de aceea îi om'ă cu sufletul curat fără muștrare. El simte, că și implinesce o datoriă sfântă, carățindu țera de esme și om'ă și d'ce fără milă, ved'ându ciocoiul, ce se svireolesce în chin
șe arșite.

Nu-ți totu bate jocu de mine
C'a veni vara ca m'ăne.

Și atâtu de nelegiuit li-se pare lor
Și ulu, încâtu chiar și corbul, pas'e-rea neg'ă, ar voi să bea sânge de ciocoi.

Fiind ei dușman atâtu de neim-păcați și veneticilor și ciocoiilor, aceștia ș'ăneau în nelucrare și trimitiau potere pe ste potere, ca să-i prindă. Potera, o c'ă de omeni armați, se compunea de obici din Arnăuți șeu alți străini simbriași. D'ar haiducilor nu le p'ăsa de ea, căci erau omeni voinici și cu o putere, pe care poporul, în iubirea lui față de ei, o îndumneșeșce. Atâtu de puternic și ne arată poporul pe haiduc, încâtu: -

Și c'ătu școte un cuvânt
Și d'ă neferii la pământ!

Și nu de g'ăba d'ce ac'ăta, fiind-că haiducii ș'ă că puteau intimidă și pe un șuragios, d'ar pe nișce poterași, omi c'ăptau pentru bani!

haiducii mai erau țintași bun și neîntrețuți. D-lu I. Ghica scrisore către V. Alexandri istori-

Nota: Nume incuriadraj cu linii g'roșe însemneză ore

În ochii mei e actul de l'ață de săvârșită, domnilor deputați de peste Milcov, este triumful unui principiu mântuitor, ce viază cu tărie în inimile Românilor, principiul frăției românești.

Elu ne-a scăpat de perșare în trecut, elu ne va duce la bine și la mărirea în viitor. Să trăească d'or frăția Românească!

Să trăească Principatele-Unite.

Diua unirei principatelor române este una dintre cele mai memorabile zile în viața culturală și națională a tuturor Românilor.

Cu ea de-odată a răsărită s'orele mântuirii și alu emancipării naționale; ea a deșteptat în pepturile românești dorul ferbinte după o cultură națională; ea a rupt pentru veci raporturile de dușmănie și de vecinice neînțelegeri dintre Moldoveni și Munteni; ea a tăcut ca Milcovul să nu mai despartă pe frați de frați, ci Moldovenul cu Muntele să-și dea mâna frățească și cum dice nemuritorul Alexandri:

Să întindă hora mare
Pe-ale noastre vechi hotar.

Diua de 24 Ianuarie 1859, ca tot-deuna va rămâne pururea o zi de mare sărbătoare națională pentru toți Români, căci mai pe sus de toate ea a pusă basă mândrului regat român de aji, respectat, și prețuit după valoarea lui de toate statele europene.

SCIRILE ZILEI.

— 25 Ian. (6 Febr.)

Secția de Oltă a Ligei a serbată la 24 Ianuarie diua întemeierii ligei și a acestei secții prin o sădintă festivă. Programa: 1. Cuvânt de deshidere, de d-lu Președinte al Ligei. 2. Darea de sămă despre activitatea secției, pe anul expirat. 3. Alegerea a doi vice-preșidenți. 4. Despre „unirea principatelor”, conferență istorică, de d-lu A. Crainic, directoru gimn. Sădintă s'a ținută în noulu localu alu gimnasiului, la 8 ore săra.

Grójnică nenorocire. Cetimă în „Românul” dela 25 Ianuarie n. Aji nopte pe la orele 3 și jum. după miezul noptei pe trenul accelerat, ce venia dela Braila în spre Bucuresci s'a întâmplată o grójnică nenorocire. Între gările Mufțiu și Urlesca s'a aprinsă un vagon de clasa I din cauza caloriferelor. Un număr de 20 de persoane s'au asfiziat, arđendă apoi corpurile lor; numai doi au putut scăpa de nenorocire: un căpitan și d-nul ingineru Danielescu din Galați. De remarcat e că incendiul

continua, fără ca cine-va să fi observat și nici cei din năuntrul vagonului, căci parte durmeau, parte n'au putut eși, pentru că ușile au fost închise cu cheia. Vagonul incendiat a fost lăsat în stația Urlesca, ér trenul și-a continuat calea la Bucuresci.

Români și Slovaci. Pe timpul conferenței dela Sibiu, partida națională slovacă, reprezentată de țiarul, „Narodnie Noviny”, a salutată printr'o telegramă pe Români întruniți la Sibiu ca pe luptătorii pentru emanciparea tuturor popoarelor asuprite din Transilvania și Ungaria. La această salutare a răspuns comitetul junimei române universitare din monarhia noastră prin următorea scrisore, ce a adresat-o țiarului slovac:

„Onorata d-vostre telegramă, dată din incidentul hotărârii de pasivitate a conferenței naționale din Sibiu, a produs în toate cercurile române o însuflețire, ce nu se p'ote descrie. Este acesta un pas, care dă nascere ideii, că sfirșitul situației nesuportabile se p'ote opera numai în acel casu, decă naționalitățile asuprite vor procede solidar. Inceputul s'a făcut. Să sperăm, că va aduce fructe bogate. Ne servesc spre marea onore, că putem să vă rugăm de-ocamdată a primi pentru manifestarea v'ostre simpatică, care este pentru noi de-o valoare atăt de mare, cea mai adencă mulțumire a junimei române academice”.

Stipendii. Din partea comunității de avere a fostului regimentu confinaru român-banaticu Nr. 13, se vor împărți în anul acesta la elevii institutului pedagogic din Caransebeș ai școlelor gimnasiale, reale și civile, asemenea și la învățăceii aplicați la meserii și industrie, ajutore în ban. Ajutorele se vor conferi numai la fii săraci ai împăduritorilor, însă diligenți și cu purtare bună. Cei-ce doresc să dobândescă vr'unul din aceste ajutore, sunt provocați a-și așterne petițiile timbrate (cu timbru de 50 cr.) comitetului comunității de avere până la finea lui Februarie n. c.

Furt. Se telegrafiază din Oradea mare, că în noptea de 4 Februarie s'a făcut un cutezat furt în cancelaria agenturii băncei de asigurare generală maghiară de-acolo. Dimineta a aflatu servitorul ușa de fier deschisă, ér ușița dela cassa Wertheim nu era încuiată. Urmele unei spargerii nu se p'ot vedea. Făptuitorii au luat vre-o 1800 fl. Se bănuiesc, că furtul l'a comis persoane, cari cunosc împrejurările bine. Lipsesc și libele de depuneri și hărții de valoare.

Corone eterne pentru cei reșosați. La fundațiunea pentru aducerea aminte de iubii reșosați, înființată în folosul școlărilor români săraci dela școlele n'os-

tre din Brașov, a trimis d-lu comerșant Neculae G. Eremias din Brașov 4 fl., în loculu unei corone pe sicriul miculu său fin: Aureliu N. Sorea. În mormentat în 23 l. c. S'a adăugat și această sumă cu mulțamită la fundațiune. — *Comitetul parohial.*

Din Greovață, în comitatul Caraș-Severinului, ni-se împărșesc, că la 12 Ianuarie c. se serbă acolo ommunia d-rei Angelina Popoviciu, fiica d-lui notaru de acolo Al. Popoviciu, cu d-lu George Stanu, comerciant în Goraja. D-ra Angelina Popoviciu a fost o sprijinitore mare a corului plugarilor români din comuna sa, ba ea a contribuit mult și la întemeierea acestui cor și a și concertat alături cu coriștii plugari. Corul regretă mult depărțarea din comună a d-rei Angelina Popoviciu și președintele corului, d-lu preot Ioan Opreanu împreună cu conducătorul Ioan Stanciu, ne r'ogă a da expresiune recunoștinței lor față cu d-sa. Totodată exprimă mulțamită atăt tatălui miresei, cât și a mirelui, cari ambi au dăruit cu ocazia ommunii câte 5 fl. pentru fondul corului.

Polonii către Imbriani. Polonii din Galitia au trimis o adresă lui Imbriani, subsemnată de mai multe sute de persoane, ca mulțamită pentru inițiativa luată în congresul păcei pentru respectarea drepturilor naționalităților.

Emigrarea Jidovilor. Se scrie din Varșovia, că guvernul rusesc a dată voi să emigreze din toate părțile Poloniei 20,000 Jidovi, cari se vor așeza în colonia argentină a br. Hirsch. — „Daily Telegraph” primesc din Petersburg scirea, că guvernul rusesc are de gând să aplice legea în contra Jidovilor și față cu cei din Polonia rusescă.

În minele dela Petroseni, lucrătorii s'au revoltat. Oficiul solgăbirăesc de acolo a cerut dela regimentul de infanterie 64 asistență militară pentru linișțirea lucrătorilor; în urma acestei cereri o companie de infanterie s'a și trimis, aji după amez, cu trenul la locul numit, și va fi acolo susținută pe spesele societății: „Kronstädter Bergwerks-Gesellschaft”, timp de 14 zile.

Comuna Ocna Sibiului, a ales membru de onore alu ei pe Stefan Tisza, care după cum scimă, a căcut la alegerea de deputat. — Slabă mângăere!

† Archiepiscopul latinu din Bucuresci, Palma a reșosat în zilele trecute la Viena, în etate de 61 de ani.

Dunărea a esundat aproape de Pesta din cauza repedei topiri a zăpedei. Pe câmpiile dela marginea Dunărei apa se ridică la o înălțime de 1½ metri.

Inundări în Scoția. În Scoția au esundat mai multe rfuri causând mari stricăciuni. Mai multe ținuturi sunt acoperite cu apă, comunicațiunea pe căile ferate e întreruptă. Dela anul 1849 n'a mai fost acolo astfelu de esundări.

† Sir Morell Mackenzie, cunoscutu medicu alu reșosatu împăratu Frederic III alu Germaniei, a murit alaltăeri de influență.

Guvernul elvețian, a rugat pe guvernul român, ca acesta să-i trimită o analiză chemică a vinurilor române.

Urmările beției. Ni-se scrie, că în noptea de 3 spre 4 Februarie, un locuitor bețiv din Chimitelnicul de câmpie, cu numele Ionu Murășanu alu lui George, după ce săra se ospetase bine cu vinarsu, fu găsit peste nopte înghețat și fără viață. Această urmă victimă a beției nu avea mai mult, ca 25 de ani de etate și din nenorocire mai era și om căsătorit. Veduva nevastă moșteni dela nenorocitul său soț, pe lângă alte dureri și un copil hermafrodit. — Sunt îngrozitoare urmările beției!

Neecologu. Simeon Popu, preot în Recea, a reșosat la 30 Ianuarie în etate de 77 de ani. — Fi-i țerina ușor!

Abusuri la alegeri.

Din cercul Zelaului, 2 Februarie 1892

Onorate D-le Redactor! Alegerea de deputat în cercul electoral alu Zelaului fiindu marfă de vândut și această marfă plătindu-se bine, durere, că trebile la poporul nostru au mers în detrimentul pasivității decretate la Sibiu. Inteligența noastră dela sate constătore din preot și dascăl, ori nu sunt în stare a-și ține acasă alegătorii, ori nu vrău. Una din două. E drept, că marfa votului, fiindu bine cercetată, se plătesc cu preț enorm la săteanu, încă și dela partida opozițională, care e mai puțin bănosă căpeta pe lângă cărăușă, câte 3—5 fl. de vot și apoi mănăre, beutură, câtu încap în elu, ceea ce ținend sămă de timpul acesta fără lucru, se p'ote dice că e mult. Apoi bietul popor, în lipsa de conducători, e lacom peste măsură, elu nu șce, na pricepe, că-și vinde onorea sa și a familiei sale, împreună cu cea națională și nu află, că ceea ce capetă elu aji, mănăre plătesc insutit.

sesce despre Jianu, că băga glonțulu prin inel la o depărțare mare și încă-leca fără a pune piciorul în scară și nici mâna în ooma calului.

Haiducii mai erau omeni îndrășneți, sprinteni, dibaci, și astfel umblau și pândiau pe cei, cari voiau să-i prindă.

Că nici unde nu gândesc
Cu densusul te întâlnesc.

Potera era unu potrivnicu, de care haiducul trebuia să se tēmă, d'or atăt de încredut era în puterile sale și atăt de curajos se lupta cu ea, înoăt de multe-ori trebuie să ne mirăm, cum că-va haiduc se lupta cu unu număr încredut de mare de poterași. Elu desprețuia potera și-i era chiar rușine să se asemene cu nisce simbriași. Atăt de mare i se părea lui, că e față de potera, încăt dicea:

Și când drēpta ridicai
Poterile jos cădeau.

Poporul, mai prevădător, ilu tēma de potrivnicii săi și-lu îndemna să se pāzescă, d'or elu răspundea mândru și nepășator:

Că nu-să femeie cu cărpă

Să portu de potera frică,
Ci-să voinicu cu comānacu
Sciu poterei ce se facu,
Ci-să voinicu de peste Oltu
Cu optu poteri stau la șoldu.

séu:

Las' să vie, că nu-mi pasă
Când mi-e paloșul pe masă
Și mândruța drăgostosă!

Astfel ilu aflăm și pe voinicul codrilor totdeuna, mândru, curajos până la nebuniă, nepășator și încredut în sine. Elu nu punea mare preț pe viață și mergea la mōrte cu pasu neșovăitor, păstrand până în ultimele-i momente sangele rece. Și alta ilu mai îndemna să se lupte vitejesc: Când se aflau înaintea poterei, aveau să alégă una din două, séu se luptă vitejesc și scapă, séu mōre ca unu erou, séu că se dă prinsu pe mâna poterei și ajunge podoba spēndurătorilor. De sigur, ei, ca nisce omeni viteji și iubitori de renume, o alegeau pe cea dintăiu. D'or când haiducul avea lângă sine pe soția și copii lui, atunci se preda poterei, d'or cu condiția, să-i cruce soția și copilași, căci

De voi nici că mi-ar păsa,
De n'ar fi pe lângă mine
A mea puică și-alu meu bine!

Haiducul mai era om răsbunător. Elu nu putea uita vr'o nedreptate séu insultă, ce i s'a făcut, și cănta în or ce modu să se răsbune. D'or, decă făcea cine-va vr'unu bine unu haiducu, apoi putea fi sigur că elu nu-i va face nici când vr'unu neajuns. Elu totdeuna era recunoșcător și mulțamitor față de cei ce l'au ajutat pe elu, pe unu tovarășu séu o rudă a sa, deși elu nu aștepta recunoștință pentru binele, ce l'a făcut. Amu pută aduce multe exemple, d'or ne-am abate prea tare și mai avem multe de spus despre voinicii voinicilor, păunași codrilor.

Deși era crud și nemilos față de ciocoi, haiducul totuși nu iuba omorul, căci elu nu o luase spre codru, ca să omōre, ci ca să facă dreptate, să ia dela bogat și să dea la sărac. D'or, decă se aflau în împrejurări critice, decă era provocat séu afla împotrivre la cerele sale, făcea și mōrte de om.

Intr'o baladă ni-se spune hotărît despre Buior, că:

Bate, pradă, nu omōră,
Pe ciocoi îi bagă'n fiară.

Tot astfel vedem, că Codrenu nu le face nici cea mai mică stricăciune poterașilor, ce au venit să-lu prindă, ba-i potfescă să ședă la masă cu elu. Și numai după ce poterași pușcar mișlesc asupra lui, strigă infuriat:

Alelei! tâlhar păgân
Cum o să vă dau la căni
Că de-atăta sunteți bun!

și punend mâna pe durdă, încep să-i împrosce cu glonțe omoritoare. Totu acelu Codrenu, d'or înaintea domnitorului și fiindu întreatu, căpi creștinu a omorit, de când s'a apucat de haiducit, răspunde:

Domnule, Măria-ta
Jură pe Maica-Precesta
Că creștinu n'am omorit
Cătu în țeră-am haiducit!

Și nu minția, numai să înțelegem sub creștinu aceea, ce înțelege țeranul român, adecă unu om cinstit, de alu lui Dumneșeu. Pe Greci, pe ciocoi și alți venetici asupritori, țeranul nu-i numește creștinu ci păgân. Altfel nu

cu multă amabilitate a binevoitului a ne oferi valorosul său concurs la intemsiunea corului nostru popular. 'Lă rugăm deci și pe d-ta a primi prin această expresia mulțumitei noastre celei mai sincere.

In numele membrilor corului popular:

Ioan Broșu,
preot rom. gr. or. și dirig.
cântărilor corale.

Telegramele „Gaz. Trans“.

(Serviciul biurolui de cor. din Pesta.)

Budapesta, 6 Februarie, Ministrul președinte Szapary și păstrează mandatul de deputat al Timișorei, ministrul Baross pe cel din Raab, er secretarul de stat Szalavszky, pe cel din Nagy-Taplocșány.

Roma, 6 Februarie. Diarul „Fanfulla“ aduce scirea, că puterile din alianța triplă, au intențiunea, să ia serviciul de supraveghiere asupra celui mai de aproape conclave.

Varșovia, 6 Februarie. In orașele rusești dela granița prusiană se întăresc garnisoanele cu trupe însemnate de cavalerie.

HIGIENA.

Despre deochiu.

In cărțile medicale nu există o bôlă, care se porțe acestu nume, in popor însă se vorbește adesea despre o asemenea bôlă.

Prin deochiu poporul înțelege o durere de cap, însoțită seu de o ușoră căldură și de aprindere a feței. Unele persoane mai nervose se plâng și de o ușoră ametelă, grătă, căscătură, etc.

O asemenea stare, in medicină, este recunoscută ca legându-se de bôle ale diferitelor organe și de bôle de diferite naturi.

In contra unei asemenea stări, medicul nu prescrie nici o doctorie, până nu întreabă pe bolnav, care din toate aceste turburări este mai mare? Durerea de cap? Grăta? Ametela? Căldura? Căci prin această înțelege punctul de plecare al rului.

Apoi îi pipăie părțile capului să vadă, dacă vr'una din aceste este durerosă seu umflată; examinează limba să vedă, dacă este încărcată; pipăie ficatul și splina să vedă, dacă acestea sunt umflate și durerose. Întrăbă pe bolnav, dacă nu cumva este înțuiat și in fine întreabă apoi pe bolnav, dacă-lă ia vr'odată frig, după care vine căldură, dacă a avut

sifilis, dacă a avut reumatism, in fine dacă l'a lovit vr'unu curent rece de aer, dacă tușese seu are vr'unu junghiu. Medicul face toate aceste cercetări pentru că el știe, cumcă o suferință ca aceea, ce poporul numește deochiu, pôte proveni dintr'o rēcělă într'unu curent, mai cu semnă decât suferindul are reumatism in muschiu, ori ôse, dintr'o infecțiã sifilitică, dintr'o intoxicațiã palustră (friguri de baltă) dintr'o indigestiã, dintr'o constipațiã simplă.

Când acea suferință, ce se numește deochiu, provine dintr'o rēcělă, ea trece chiar numai prin simplul repaus la adăpost de ori ce curent și mai cu semnă decât se face fricțiun pe frunte, pe cefă, etc. cu ôre-carî lichide încălțitóre, ca spirtu, romu cu piper și sare in ele, decât se masează (trage) cu unele substanțe, cari amortesc durerile, ca balsamul tranquilizans, etc., decât se preumblă unu muștaru împrejurul capului, decât in fine se face o baie de muștaru la picioare.

Când deochiul vine din sifilis, el nu trece seu cel puținu nu se risipește complet până infecțiã nu a fost atăcată cu Mercuriu și Iod.

Când deochiul provine din friguri deși se risipește după câteva ôre, însă revine a doua și a treia și cam pe același timp și nu dispăre până nu se ia medicină dela doctori.

Deochiul provocat de o stricare de stomac și pierde printr'o curățeniã bună și prin unele mâncări iuși și rēcoritóre.

Mulți își îndreptă asemenea stări ale stomacului prin cefă tocată și cu măline mici in zemă de varză acră. (Înțelegu ômeni in etate.)

Deochiul provenit din constipațiã (incuare) fuge după o bună curățeniã.

Acea stare de deochiu însă in unele casuri pôte fi începutul unor friguri rele, unei febre tifoidă, care se va pronunța după câteva zile cu toate caracterele ei, ori ce ar face pătimașul.

Cele mai dese casuri de deochiu se vedu a fi provocate de curenti reci de aer și de intoxicațiã palustră (friguri). La țeră, fețele mari și copiii frumoși se deochiã mai des și mai cu semnă in zilele de sêrbători, adecã atunci, când se îmbracă ușor, jocă și

sunt animate in locuri espuse la curenti de aer rece.

In ambele aceste casuri quinina nu face decât bine. Durerile fiindu prea mari, ea va fi ajutată cu antipirină, care calmază ori ce durere.

Ne purtăm dăr ca și cu influența. Curățirea stomacului însă mai niciodată nu trebuie uitată.

Din cele espuse până aci se vede, că deochiul nu este o stare care se vindecă cu mijlocele, ce poporul moștenesc din acele timpuri, in cari cel care vindeca vr'o bôlă, se credea, că lucră cu ajutorul ființelor nevădute.

Poporul crede, că deochiul este urmarea privirei pëtrundtore a unei alte persoane asupra pătimașului, această privire pëtrundtore este provocată de frumșete in general, cu toate că și mulți urăți se deoche.

Acastă suferință fiindu creduță ca efect al privirei ochiloru s'a și numit deochiu, adecã de ochi seu bôlă provocată de ochi...

Poporul crede, că se mai deoche și vacile mândre și caii frumoși, căroră ca pază de ochi le lęgă de coddă o cordea roșia. Cordeaua roșia se pretinde, că aduce aminte privitoriloru puțința de a deochia și prin simplă această aducere aminte, deochiu nu se mai face.

Ca mijloc de vindecare poporul are descântecel. Babe știutóre de acêsta, descântă in apă neincepută, adecã apă din cofa, din care n'a bëtut nimeni și adusă fără ca acela, care a adus-o să fi vorbit cuiva ceva.

Baba, descântându, înțepă și tae cu unu cuțit apă din vasu, și apoi stinge in acea apă trei gramezi de cărbuni aprinși, fiăcare gramadă, avëndu câte trei cărbuni.

Dacă in timpul descântecului baba cască in una și cărbunii se duc la fundul vasului, toți sunt încredințați cum-că pătimașul era deochiat.

Din apa descântată bolnavul bea de trei ori și se spală pe frunte, pe gât și pe pieptu. Apa ce a mai rămas se aruncă pe unu câne, seu se varsă la rădăcina unui par din gardu, ori la țitina ușei, er vasul rămâne in acel loc până a doua și dimineața.

Descântecel de deochiu sunt forte multe, dăr nu s'u de nici unu folos.

Din cele șise mai sus se vede

că deochiul este o stare bolnăvicioasă, a cărei cauză este diferită. Într'o asemenea stare trebuie a cerceta nu numai condițiunile in cari se găsesc deosebitel organe importante ale corpului, dăr încă și natura, pentru a pute alege doctoria cuvenită. Creduța populară n'are nici o bază și mijlocele propuse atât pentru apărarea de deochiu, cât și pentru vindecare sunt absurde.

(După „Apărătorul Sănătății.“)

P O V E Ţ E.

Plantarea vițelor americane. In privința plantării vițelor americane, directu producetóre, „Amicul agricultorului“ prescrie ca regulă generală, ca să se așede multu mai depărtate una de alta, decât cum se face cu cele europene. Într'adeveru vițele americane trebuiesc plantate mai departe una de alta, deorece rădăcinele lor sunt mai abundente, apoi partea lemnoasă cu multu mai dezvoltată, decât la cele europene. De aceea chiar in pământu afinat depărtarea dintre vițe să nu fie mai mică de 1 metru. Cei mai mulți viticultori francesi, cari in această privință au mai multă esș orientă, aședă rândurile de 1½ metri unul de altu, er vițele la câte 1 metru depărtare. Esperiencia a dovedit, că cu modul acesta de plantațiune vița americană dă unu rod de struguri, care întrece multu pe cele mai roditóre specii de viță europeană. La plantațiunile de încercare este bine, ca parcelele să fie astfel sădite, ca vițele să fiă de unu metru in pătrat aședate; la parcelele mai mari, de 1.25 până la 1.50 m. După doi ori cel multu trei ani, viticultorul se va convinge apoi, câtu va trebui să fie depărtarea cea mai coreșpundtore in împrejurările date.

Pentru stîrpirea șorecilor de casă se recomandă ca mijlocu siguru migdalele amare, pe cari decât le sdrobim mărunt și le amestecăm cu făimă, omoră nu numai șorecii, ci și cloșanii. Resultatul este încă și mai sigur, decât migdalele le amestecăm nu cu făimă, ci cu zăharu.

Frigurile fătului la vaci. Frigurile fătului la vaci, după comunicările, ce le face veterinarul din Caden, Hink-Lorrach, se pot im-

Să mai stringă din păduri
Cete mândre de panduri
Să alunge dela noi
Și pe Greci și pe ciocoi.
Totu-astfel și boerilor, cari nu
asupriau pe țerani și nu li-se arătau
dușmănoși, nu le făceau nici unu rău, ba
de multe ori le dedeau și sfaturi bune.
D-lă I. Ghica ne istorisește, că pe timpul
ciumii lui Caragea, se retraseră la țeră.
Intr'o sêră, pe cându cinau in
grădină într'unu cerdacu, i se spuse ta-
tălui seu, că-lă chiamă unu om la porțiã
ca să-i spuie o vorbă. Omul cu vorba
era fiorosul Tunsu și etă ce-i spuse:
„Cocône Tache, nu mai măvoa sêra acolo,
că mi-e drumul une-ori pe aici, și vë-
dându-te la masă, le faci poftă băeților.
Că de!... ômeni sunt și ei, rëvnescu. Să
nu mă pomenesc vre-odată, că face
unul vre-o borobôță!“
Iubire mare arăta haiducul și cătră
mamă, căci ea îl îngrijia când era bol-
navu seu rănit și ca totu omul, iu-
besce pe aceea, care i-a dat viță și
l'a legănatu pe brațe. Cătu de multu o
iubia, se vede din cuvintele, ce le dice
un voinicu greu rănit:

Că de-acum nici mama pôte
Să mă scape dela mörte.
Deasemenea ținea el multu la nevastă
și la copii.
Dacă era prins și dus la locul
de osendă, nu se înspăimēta și privia
mândru și nepăsătoru mörtea in față.
In cele mai multe cântecel populare ve-
demu, că haiducul înainte de mörte își
presimte sfirșitul și visază, că lucrurile
lui cele mai iubite și-le vede rupte, stri-
cate. Visază,
Că sabia cea nouă
'I se rupse tocma 'n două
Parcă sabia cea veche
I se rupse la ureche.
Seu spune mamei sale:
Pușca mea cea ghintuită
Am visat'o ruginită.
Maică! pistolele mele
Le-am visat' fără de oțele.
Visele aceste mai tot-déuna se rea-
lizază. Dacă merge la luptă, i se în-
tēplă toate așa, cum le-a și visat.
Poporul mai crede, că haiducul
nu e omu ca toți ômenii și nu pôte fi
omoritu ca ori-ce omu de rëndu. Elu

crede despre cei mai viteji, că sunt
vrăjiți și că mörtea lor constă in nisee
anumite lucruri. Acêsta o putem vedé
din cântecul lui „Codrēnu.“ Elu se află
la masă, potera vine și slobode pusile
in elu. Dăr lui nu-i pasă, își scote glon-
țele din peptu și infuriat prăpădesce
mulțime din ei. Inse Leonti Arnăutul:
Nasturi de argintu că scotea
Și încărcă o șusanea.
Și Codrēnu, după ce a fost lo-
vit de glonțul de argintu, își perdú
puterile și îl prinse potera. Mörtea altui
haiduc, a lui Pinte, consta in
Trei fire de grău sfântu
Și plumbuțe de argintu.
Luptându-se haiducii contra asu-
pitorilor și pentru redobândirea drep-
turilor străbune, nu au putut esista
mai multu, decât până la îmbunătă-
țirea stării principatelor. Adevărații
haiduci au trăit până pe la mijlocul
acestui veac, in Muntenia și Moldova.
In Transilvania și Bucovina au fost
mai puțin haiduci, neputându-se sus-
ține, fiindcă țera era mai organizată.

Ce-i drept, și după împămēntenirea țe-
ranului au fost un felu de haiduci,
dăr aceștia își perdură adevăratul ca-
racteru haiducescu și nu erau decât
nisee hoți de rëndu. Astăzi nu mai
sunt de loc haiduci in țerile române.
Așa au fost haiducii poporului ro-
mân, acești eroi ai lui, in care își punea
țeranul totă speranța mântuirii sale, a-
cești apărători ai drepturilor străbune,
pe cari i putem numi și eroii națiunii
nôstre din timpul acela. Voinici, ne-
pregetători și dedați să ducă o viță
grea, neintrecuți in curagiu, încredinți
in puterile lor, nepăsători de dușmani și
de mörte, mândri, rësbunători și cruți
față de ciocoi și de streinii stricați, iu-
bitori față de țerani și pãrtinitorii țe-
ranului, darnici și miloși față de sêraci,
recunoscători și iubitori față de toate lu-
curile, ce le aduceau vr'unu folos.
Aceste calități caracterisau pe hai-
ducul român, eternizat pe sute de
pagini strălucitóre in poesia nôstră
populară.

piedeca prin dietă. Se dă vacilor, bine ținute și lăptoșe, 8 zile înainte de a fâta numai $\frac{1}{2}$ până la $\frac{1}{4}$ porția de nutreț crud, în ziua fătului însă se nu i-se dea de loc din acesta, ci numai beuturii, ușor de mistuit, ér dela 4 zile după fătul câte $\frac{1}{4}$ până la $\frac{1}{2}$ porția de nutreț crud. Vacile lăptoșe trebuiesc mulse chiar înainte d'a fâta, totu la 2 ore, séu câtu de desu. Pe lângă acestea, e recomandabilu a i se da vacii în ziua fătului o curățeniă. De ore-ce este mai avantajos d'a împiedeca o bôlă, decâtu a-o vindeca, este forțe recomandabilu, ca măsurile enunțate se fie aplicate într'unu modu câtu mai largu, mai cu sémă în grajdurile unde acéstă bôlă a făcutu mai multe victime, orî unde se ivesce în fiă-care anu.

ECONOMIA.

Starea séménaturilor de tómnă.

Chiaru și unii dintre plugarii noștri mai bêtrâni ne povestesc, că unu anu cu o temperatură așa deosebită, precum a fostu anul trecut, rar s'a mai pomenit.

Primăvera s'a arêtată la începutu de totu frumôsă; de-odată însă, cându se începă plugariulu mai cu dedinsulu la lucru s'au pornit și ploile, cari cu puțină întreprumpe au ținutu până pe la începutulu lui Augustu.

Ploile amintite au îngreunatu nu numai esecutarea lucrurilor pentru séménaturile de primăveră, ci și creșterea și vegetațiunea lor. Așa cucuruzulu, fiindu bătutu de ploi, s'a îngălbinitu și a rēmasu prin cele mai multe locuri slabu și pipernicitu.

Cu începutulu lui Augustu s'a începutu aprôpe în totu cuprinsulu țerii o secetă, care numai în douetrei rânduri a fostu întreruptă de câte-o mică ploicică locală, care nu a avut nicu o influință deciddetore asupra pământului. Seceta acéstă a ținutu până pe la jumătatea lui Octombree, după calendariulu vechiu. Ogorulu făcutu la timp nu s'a pututu întorçe și sémēna din cauza secetei amintite. În nădejdea că plôia dorită va căde câtu mai curēndu, cei mai mulți din plugarii noștri au totu amânatu esecutarea séménaturilor de tómnă; numai după-ce au vëdutu, că timpul séménaturilor a trecut și plôia așteptată totu n'a cădutu, au începutu a sémēna și

așa pe secetă, pe uscatu, ca plôia așteptată se apuce măcaru grăunțele în pământu.

Dér se făcuseră cele mai multe séménaturii și plôia așteptată totu nu mai sosi. Acelea dintre séménaturii, cari au avut ceva umeđelă, au și rēsăritu mai rari, dér cele mai multe stăteau încă nerēsărite în pământulu uscatu, ca și în coșu. Pe multe locuri le pustieau mulțimea șorecilor și insectelor; pe multe locuri după-ce rēsăriau, erau espuse de a se usca de seceta prea îndelungată.

În sfârșit, după o secetă de douē luni și jumătate, în jumătatea a doua a lui Octombree a cădutu o plôia mai abundantă în totu cuprinsulu țerii, care a säturatu bine pământulu de apă. De odată cu căderea acelei ploii, s'a schimbatu și temperatura, așa că pe la sfârșitul lui Octombree unu strat de zăpadă ca de un latu de palmă, acoperia pământulu peste totă țera.

Zăpada cădută a împedecat continuarea lucrurilor de agricultură și plugulu a trebuit aședat, după-cum credu cei mai mulți, până la primăveră la adăpostu. Aceia dintre plugarii se credu mai tericiți, cari au apucat să bage grăunțele în pământu, căci acolo, decâtu nu întră unu inghețu timpuriu, și sub zăpadă potu se vegeteze.

Cu începutulu lui Noembree temperatura érăși s'a schimbatu spre bine, nu numai la noi, ci în cele mai multe țeri din Europa și plugulu a pututu fi pusu din nou în lucrare. S'au mai făcutu multe séménaturii și în decursulu lui Noembree, éră cele deja făcute au începutu a creșce, ca altă dată prin luna lui Octombree.

Cu sfârșitul lui Noembree, séménaturile de tómnă, cari mai înainte se vedeau în partea cea mai mare compromisă, au începutu a se îndrepta spre bine în totă țera. Astfelu o singură lună din anul trecut a adusu atâta binecuvântare asupra séménaturilor, încatu aceea nu se pôte prețui cu totu aurulu de pe pământu.

În prima jumătate a lui Decembree s'a începutu și érna, în înțelesulu strinsu alu cuvēntului, în totu cuprinsulu țerii, ba și în streinătate. O zăpadă grôsă a acoperit pământulu, ca și unu vestmēntu. Deși temperatura cătră sfârșitul lunii s'a mai muiatu și multă zăpadă s'a mai topit, totuși pământulu pe cele mai multe

locuri este destulu de bine acoperit și prin urmare séménaturile sunt scutite de inghețuri și vânturi prea mari.

Zăpada, plôia, frigulu, căldura, vântulu și seceta, cari cu unu cuvēntu se mai numesc și fenomene naturale, vin și se duc fără ca noi să le putem prevesti cu siguranță, fără ca noi să le putem abate câtu de puțin din mersulu lor: tôte însă lasă urne neșterse după ele, atātu în ce privesce vegetațiunea, câtu și produțiunea agricolă.

Ca simpli observatori, ne împlinim numai datorința, cându din punctu de vedere agricol înregistrăm asemenea fenomene, ca la urmă să putem judeca mai bine efectulu lor bine-făcētoru séu vătămătoru produțiunei agricole.

Zăpada este de o însemnătate deosebită, nu numai din punctu de vedere agricol, ci și igienic; ea acopere séménaturile ca și unu vestmēntu, ca să nu le strice inghețurile și vânturile prea mari; concentrează și aduce materii nutritore din aeru în pământu; adună rezerve de apă pe timpu de secetă și curăță aerulu în căderea ei de microbii bôlelor epidemice.

Acēsta o știu forțe mulți și din plugarii noștri, de ore-ce îi auzim adesea dicēndu: „când iérna e mai cu multă zăpadă și mai frigidă, atunci și véra e mai căldurosă și mai roditoare; când se facu de tómnă unele arături pentru séménaturile de primăveră, atunci pământulu de zăpadă și inghețu se mai direge, se mai îngrașă și cându iérna e cu multă zăpadă și frigidă, atunci nicu morburii epidemice nu se prea întēplă.”

După numeroșe esperiențe s'a constatat, că zăpada în căderea ei prin aeru concentrează azotulu din aeru și-lu coboră spre pământu pentru a servi la nutrirea plantelor. Azogatul contribuie la nutrirea plantelor sub douē forme: sub formă de amoniac prin foi, și sub formă de acidu nitricu prin rădēcinii. Aerulu atmosferic e compus din patru părți azot și numai a cincea oxigenu.

De câțiva ani s'a observat, nu numai pe la noi, ci și în alte părți, că temperatura e tare variată și e împreunată cu câte-o secetă mai lungă séu mai scurtă, fiă spre primăveră, fiă spre véra orî tómnă. Zăpada cădută în Decembree, când se va topi la pri-

măveră, pôte sătura bine de apă nu numai pământulu arabilu séu arătoru dela suprafață, ci și subsolulu (subpământulu) mai de deșubtu, așa ca elu să pôte rezista cu mai multă tărîe eventualeloru secete, ce ar urma.

Plôia este de însemnătate pentru agricultură, fiind-că fără plôia, fără umeđelă, séménțele nu ar putē incolți, nu ar putea creșce și vegeta, ci s'ar usca de căldură.

Inghețulu și frigulu ajută mai curēnd la discompunerea elementelor séu sărurilor din pământu, cari apoi cu ajutorulu rădēcinilor contribuie la nutrirea anorganică a plantelor.

Căldura este isvorulu de viață nu numai alu plantelor, ci și alu animalelor. Fără căldură, nu ar putē exista nimic pe pământu, ci tôte ființele, tôte plantele ar ingheța și peri de frig. Isvorulu celu nesecat de căldură e sórele; elu rēspāndesce peste totu locul, pe unde ajungu rațele lui: lumină și viață.

Vântulu încă este de o însemnătate deosebită pentru clima și temperatura unei țeri; elu încă curăță aerulu de miasme și microbi; elu aduce și concentrează norii, ca să plouă și apoi totu elu îi risipesce ca să se facă éră timpu frumosu.

Despre secetă nu se pôte susține ca despre celelalte fenomene naturale, deorece ea, decâtu durează prea îndelungat nu numai împedecă și opresce creșterea și dezvoltarea séménaturilor, ci le pôte chiar usca. Însemnătatea acestor fenomene naturale e tare bine se și-o însemneze fiă-care din plugarii noștri, căci dela modul în care ele se succedă, atērnă tot-déuna prosperarea séu stagnarea agriculturii.

Să ne bucurăm, căci deși séménaturile din tómnă anul trecut s'au făcutu pe timpu de secetă, totuși la clima cea dulce a lui Noembree, ele s'au îmbunătățit în totu cuprinsulu țerii, ba chiar și în străinătate, așa încatu decâtu primăvera și véra viitoare voru fi priinciosă dezvoltării lor, temerile, ce ne preocupau mai astătómnă despre viitorea recoltă de grâu și secară, voru dispăre cu totul, făcēndu locu unei bucurii și îndestulării generale. Dée Dumnezeu, ca așa să și fiă!

Ioană Georgescu.

Căința nevestei.

Cântece populare din Crișana.

Frunză verde de seacă
Cātu fū draga de-astă vară
Io nimica n'am lucratu
Numai mândru m'am gâtatu
Cu spăcēlu de atlasu verde
Să fii dragă cui mă vede,
Cu rochiă de mătășă
Ca să fii cea mai alésă,
Cu păpuș micu de jagrinu,
Cu curéuș pe subu sinu,
Ér pe față m'am spălatu
Totu cu lapte de-lu curatu
Ca să nu fii ca mine
Așa mândră alta, nime.
Ér cându tómnă a sositu
Mulți pețitori mi-au venit, Maica grăbi de mă dede,
Și-mi lăsai grădina verde.

Luna nu o împlini
Pân' ér la maica veni
În casă cându mă băgai
Și în grădină intrai
Apucai a suspina

Florile-a le blăstăma:

Cresce-ți flori, dér nu n'floriți
Căci mai multu nu-mi trebuiți,
Nici fii verđi, nici veștediți
Și-așa pe min' mă jeliți.
Cresceți câtu isu gardurile
Să vă mănșe-amarurile,
Că de elu și io-su mănșată
De cându biată-su măritată,
Bată-vé-apoi vânturile
Ca pe mine gândurile,
Bate-v'ar totu vânturi reci
Ca pe mine gânduri se fi.

Căți drumari pe drumu mergeau
Toți din graiuri își grăiau:
Unde-i gazda grădinii,
Dór a mersu a pribegi,
Că grădina-i negrită
Casa ca și pustieată,
Ocolu e pășișteost,
Ólele-su cu gura'n josu,
Ér de te uiti la cămară
Cum te ai uita chiar afară?!

— „Bună ziua măicuță!?”
— „Norocú bunú dragă fetiță.”

— „Norocú-i norocú așa
Nici nu-lu am, nici l'oiu avea,
Că viața mi-i amară
Din dor d'alte până'n séră,
Ér din séră până'n dor
Lațremi, chinuri și fiori”
— „Du-te-acas' fetița mea,
Că tu ai fire prea rea;
Omeneșce și bărbatu
Nu te gândi la altu
Și-apoi vei avé traiu bunu.
Mergi, că altă n'amú să-ți spunu.

E vreme pe secerare
Voia-i bună, voia-i mare
Numai io n'amú pace'n casă,
Nici în casă nici la masă,
De-o sócră, ce-mi șede'n unghiu
Și se umflă ca unu junghiu;
Șede'n unghiu, șede pe vatră
La vatrariu să mă bată.
Io vëdēndu că i rea tréba
Iau în mână seceră,
Și cu seceră la bréu
Mă ducú colu lanu la gréu.
Séceru câtu potú sécera

Dér n'am cine mi-lu lega,
Dau cu seceré'n pământu
Și-apoi mergu la delu, la vēntu,
Ér de-acolo facu așa
Că mă facu c páserea
Și sború pāu la maica mea.
Ér cându ea vré să prānșesca
Eu îi sború dreptu pe ferēstră,
Ea vré a mă hășii:
Hășii pasere rea de-aci!
— „Maică, nu mă hășii!
Până ce nu m'oi căi:
Că pān' sócră-mea-i la cină
Io i-su feșnicu și lumină,
Ér cându maică, ea se culcă
Io i ținú lumina în brāncă
Și și-așa mă totu huleșce
Și totu de réu mă vorbeșce.
Să ferēsc Dumneđu
De-o viață cum amú eu
Și pe vrășmașiu celu réu.
De câtu așa măritată
Mai bine mórtă ca fată.

Sătmaru,

Antoniu Popu.

Din jurul vetrei.

Ghacitori.

Culese de George T. Bulgărescu dela gara Predeal.

Am o greblă cu 5 dințișori Pe și imi trebuie de mii de ori.

Ōstea unui craiu Intr'unu vĕrfu de paiu.

Ce intră în satu Și câinii nu batū?

Ce intră'n tōte Și rămāne fără mōrte?

Tărtăcuță nĕgră Peste câmpū alĕrgă.

Două gHEME negre Pe câmpū se repede.

Cine game nebolindū Și caută neperdĕndū?

Curelușă unsă Sub pāmĕntū ascunsă.

Burtea grosulū Faœ osulū.

Copae peste copae La mijlocū carne de oie.

MULTE ȘI DE TOATE.

Deosebirea între bărbați și femei.

Deosebirea între aceste două sexe se arată mai întâi în mărimea corpului.

A doua deosebire se arată în extremitățile corpului: la bărbat trupul e mai lung și extremitățile mai scurte,

A treia deosebire de căpetenie între bărbați și femei constă în circulațiunea sângelui.

Deosebirea se arată în nutrire: femeia mănâncă mai puțin, dĕr mănâncă mai de multe-ori pe și;

După aceste deosebiri luate din punctul de vedere fizic, este a se judeca și deosebirea, ce există între acțiunile sufletese ale acestor două securi.

Tĕrgul de rimători din Steinbruch. La 31 Ian. n. starea rimătorilor a fost de 130,425 capete,

Amortisarea datoriei căilor ferate de ostū ungare [1-ma emisiune] . . . 116.—

Calendarul săptămânii. are 31 zile. Ianuarie. 1892. Săptăm. Sorele. CăleNDARUL IULIAN. CăleNDARUL GREGORIAN.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 3 Febr. n. 1891.

Table with columns: Săminte, Săminte vechi ori nouă, and Cursul. Includes items like Grâu Bănăţenesc, Orzū, Sĕcāră, etc.

Bursa din Bucuresci din 3 Febr. n.

Table with columns: Valori, % and Cumpă. Includes items like Rentă română perpetuă 1875, Oblig. de statū C. F. Române, etc.

Cursul la bursa din Viena

Table with columns: Valori, % and Cumpă. Includes items like Rentă de aurū 4%, Rentă de hărtiă 5%, etc.

Table with columns: Cursul pieței Braşov. Includes items like Argintū românesc, Argintū francez, etc.

Table with columns: ALBINA institutū de creditū și de economii Filiala Braşov. Includes items like Cassa cu 31 Dec. 1891, Depunerī spre fructificare, etc.

Computele

Institutului de creditū și economii „BISTRITIANA“ în Bistrița. pre timpul din 1 Ianuarie până în 31 Decemvre 1891.

Table with columns: Percepte, Erogate. Includes items like Interese după imprumute, Contribuția de venit, etc.

Table with columns: Active, Passive. Includes items like Imprumute ipotecare, Imprumute cambiale, etc.

II Contul bilanțului.

Table with columns: Active, Passive. Includes items like Capitalū acțiunaru, Depunerī spre fructificare, etc.

Braut-Seidenstoffe schwarz, weiss, farbig von 45 kr. bis fl. 15. 65 — glatt und damaste u. (ca. 300 versch. Qual. u. Dispos.) verjendet roben- und stückweise porto- und zollfrei die **Seiden-Fabrik G. Henneberg** (K. und K. Hofliefer.), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. Porto.

„RIUREANA“

asociațiune de credit și economii în Capolnoc-Mănăsturu.

Convocare.

P. St. acționarilor ai institutului de credit și economii „Riureana“ se invită la

I. Adunare generală ordinară,

care se va ține la 22 Februarie 1892 n. c. 9 ore din zi în localitatea institutului.

Programul adunării:

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul anului de gestiune 1891.
2. Raportul comitetului revisor despre examinarea rațiunilor, și pe baza acestora pertractarea proiectului cu privire la împășirea profitului curat.
3. Absolvarea direcțiunii și comitetului revisor.
4. Alegerea direcțiunii, comitetului revisor și a dirigătorilor, precum și statorirea soluțiilor lor.
5. Modificarea unor §§-i din statute.
6. Pertractarea proiectelor înscințate la presidiu în înțelesul §-lui 22 din statute.
7. Alegerea alor 2 membri pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunare, se fac atenți la prescrișele §§-lor 8 și 9 din statute.

Capolnoc-Mănăsturu, la 3 Februarie 1892 c. n.

Direcțiunea.

763,1—1.

Marea bancrută!

New-York și Londra n'au lăsat necruțat nici continentul european și marea fabrică de argintărie s'a vădit necesită să dăruiescă întregul ei deposit în schimbul unei răsplate mici pentru muncă. Eu sunt împuternicit să îndeplinesc acest mandat.

Eu dăruiesc

prin urmare ori cui, fie bogat ori sărac, următoarele obiecte pentru mica sumă de **fl. 6. 60.** și adică:

- 6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă engleză.
- 6 furculițe de argint patent americană dintr'o bucată,
- 6 linguri de argint patent americană,
- 12 lingurițe de argint pentru cafea patent americană,
- 1 lingură de argint pentru supă patent americană,
- 1 lingură de argint pentru lapte patent americană,
- 6 cesci Victoria englezesci,
- 2 candelabre de masă,
- 1 strecurătoare pentru ceiu,
- 1 zaharniță,
- 42 bucăți la un loc.

Tote cele 42 de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 40 și acum se pot cumpăra pe metalul bagatelui de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal alb, care își păstrează colorea argintului 25 de ani, despre ceea ce se garantează.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat nu e

o șarlataniă

mă simt îndatorat în public, că ori cine, căruia nu-i convine marfa îi trimite banii înapoi, nimenea însă se nu trecă cu vederea ocașiunea acosta favorabilă de-ași procura această garnitură pompoasă.

Se trimite numai cu rambursă postală sau cu trimiterea înainte a sumei.

Cu deosebire recomandă pratul de curățit aceste obiecte, o cutie dimpreună cu indicarea folosirii costă 15 cr.

P. Perlberg's Agentur

der verein. amerik. Patent-Silberwaaren-Fabrik, Wien, I. Fleischmarkt No. 14.

Estrasă din scrisorile de mulțămire:

Am fost foarte mulțămite cu trimiterea D-Vostră a 42 bucăți cu 6 fl. 60 cr. și Vă rog să mai trimiteți următoarele obiecte.

Triest, 1 Iunie 1891.

Ernest cav. de Fumée.

Cu cele trimise am fost foarte mulțămite și rog a'mi trimite aceleași încă odată precum și cele următoare.

O bendorf ad Salzach, 18 Noevre 1891.

Theres Stelzer.

760,4—3

Pilulele pentru curățirea sângelui

mai înainte numite „Pilule universale“ ale lui

I. PSEPHOFER

merită cu totu dreptul numirea din urmă, deoarece în faptă sunt foarte multe bôle, la cari aceste pilule a probat efectul lor excelent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lățite și puține familii se vor afla la cari lipsi o mică proviziune din acest medicament de casă excelent.

S'au recomandat și se recomandă de către mulți medici aceste pilule ca medicament de casă, cu deosebire în contra tuturor suferințelor, ce provin în urma relei misturii și constipației, precum: **perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficat, slăbirea matelor, colica cu vânturi, congestiune la creeri, haemorhoide (vina de aur) ș. c. l.**

Prin proprietatea lor purificătoare de sânge au cu deosebire bun efect asupra anemiei și asupra bôlelor ce isvorăsc din acesta, precum: **gălbănare, dureri de cap nervose ș. a. m.** Aceste pilule purificătoare de sânge lucrează așa de ușor, încât nu pricinuesc cele mai mici dureri și pentru aceea le pôte folosi și cele mai slăbite persoane, chiar și copii fără nici o temere.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singur numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15 la Viena, și costă o cutiă cu 15 pilule 21 cr. v. a. Unu sultu cu 6 cutii costă 1 fl. 05 cr., trimițându-se nehrancat cu rambursă 1 fl. 10 cr. Dacă se trimite suma banilor înainte, costă unu sultu cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francare, 2 sulturi 2 fl. 30 cr., 3 sulturi 3 fl. 35 cr., 4 sulturi 4 fl. 40 cr., 5 sulturi 5 fl. 20 cr., 10 sulturi 9 fl. 20 cr. Mai puțin de unu sultu nu se pôte espeda.

N. B. În urma lățirii lor celei mari, se imiteză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rugarea a cere anume **Pilule purificătoare de sânge** ale lui I. Pserhofer și numai acelea sunt veritabile, a căror instrucțiune pentru folosire este provădită cu iscălitura I. Pserhofer, și cari pörtă pe capacul cutiei totu aceeași iscălitură în colóre roșă.

Dintre nenumeratele scrisori, prin cari consumenții acestor pilule mulțămesc pentru redobândirea sănătății după cele mai varii și grele bôle, lăsam să urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a întrebunțat odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Schlierbach 22 Octomvrie 1888.

Stim: D-le: Subsemnatul mă rog a'mi trimite 4 sulturi cu pilule purificătoare de sânge cari în adevăr sunt foarte folositoare și escelente.
Cu distinsă stimă Ig. Neureiter, medicu.

Hrasice lângă Flödnik 12 Septemvrie 1887.

Stim. D-le: A fostu voința lui D-șeu, că pilulele D v. au ajuns în mâinile mele, și rezultatul dela acestea îl atribui Dv: Mă reieșim în puterea de leușă astielă încât nu mai pötăm lucra și așa fi sigură deja mörta, decât nu m-ar fi scăpatu minunatele Dv. pilule. D-șeu se Vă binecuvinte de mi de ori Am confiența, că pilule Dv. mă vor face de totu sănătosă, așa precum a folosit și altora.
Theresia Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Decemvrie 1887.

Stim. D-le: În numele mășei mele de 60 ani îi exprimă cea mai căldură mulțămire. Dăna a suferit 5 ani de catar la stomachu cronic și de apă. Viața îi era un chin și se credea deja de perdită. Prin întâmplare a că-

pătăit o cutiă cu escelentele Dv. Pilule purificătoare de sânge, și după o întrebunțare mai îndelungată a vindecat.

Cu distinsă stimă Josef Weinzeitel.

Eichengraberamt bei Gföhl, 27 Martie 1889.

Stim. D-le: Subsemnatul se rog a mai trimite 4 sulturi cu pilulele Dv. în adevăr folositoare și escelente. Nu pötă înțelisa fără ca să Vă exprimă recunoștința mea în privința valoarei a acestor pilule, și le voi recomanda unde numai se va putea tuturor suferințelor. Vă autorizez, ca această a mea mulțămire să o folosiți după plac și pe cale publică.
Cu distinsă stimă Ignaz Hubn.

Gotschdorf bei Kohlbach, Oestr. Schlesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le. Vă rog a'mi trimite unu sultu cu 6 cutii din pilulele Dv. universale purificătoare de sânge. Numai minunatele Dv. pilule am să mulțămesc, că am scăpat de o suferință de stomach, care m'a chinat 5 ani. Acestu pilule n'are să'mi lipsescă nici-odată și exprimă prin acesta mulțămirea mea cea mai căldură.
Cu cea mai mare stimă Ana Zwickl.

Liqueur din plante de Alpi, dela W. Ottm. Bernhard din Lindau în contra tuturor greutăților la stomachu. O buteliă 2 fl. 60 cr., o jumătate buteliă 1 fl. 40 cr.

Alifă americană, cel mai bun mijloc în contra tuturor suferințelor reumatice: durerilor la șira spinării, junghieri, ischiasu, migrenă, dureri nervose de dinți, dureri de capu, junghieri la urechi etc., 1 fl. 20 cr.

Esență pentru ochi, de Dr. Romershusen pentru întărirea și conservarea vederii, în flacone originale à 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 50 cr.

Minunatul balsam englezesc, 1 sticlă 50 cr.

Prafuri în contra tusei (Fiakerpulver) în contra catarului, răgușei etc. 1 cutiă 34 cr. cu trimiterea francată 60 cr.

Franzbranntwein cu seu fără sare 1 sticlă 70 cr.

Balsam contra degerăturii de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut ca cel mai sigur remediu în contra suferințelor de degerătură de totu felulu, precum și spre vindecarea ranelor foarte invecitate. 1 borcanu 45 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Helso seu Geundheitssalz, unu remediu escelent în contra catarului, la stomachu, precum în genere în contra tuturor suferințelor ce provin dela mistuirea neregulată, unu pachet 1 fl.

Balsam în contra gușilor, mijlocu probat în contra umflăturii la gātu 1 flaconu 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Esență de viață (Picăturile de Praga) în contra stomachului stricat, misturii rele, greutăți de totu felulu, unu medicament de casă escelent. 1 flaconu 22 cr. 12 flacone 2 fl.

Praf în contra asudării piciloror. Acestu prafu delatură asudatul piciloror și mirosulu neplăcutu conservă încălțăminte și este probat ca nehricacioușu.

Sucul Spitzwegerich unu medicament de casă foarte cunoscut și escelent în contra catarului, răgușei, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr., 2 sticlute dimpreună cu trimiterea franco 1 fl. 50 cr.

Pomada-Tannochinin de I. Pserhofer, de unu lungu șir de ani recunoscut de medic ca cel mai bun mijloc pentru crescutul părului. Unu borcanu elegantu adiuștat 2 fl.

Plastru-universalu, de prof. Steudel, la rane din lovitură și împunsu, la totu felulu de bube rele și la umflături invecitate, ce se spargu periodicu la picior, la degetu, la rănile și aprinderile de țife și la multe alte suferințe de acestu soi s'a probat de multe ori. Unu borcanu 50 cr., cu trimiterea francată 75 cr.

Sare universală purgativă de W. Bullrich. Unu medicament de casă escelent în contra tuturor urmărilor digestiunii stricate precum: durere de capu, ametelă, cărcei la stomachu, acrelă în gātu, suferințe haemoroidale, constipațiune etc. Unu pachet 1 fl.

Afară de preparatele aci amintite se mai află toate specialitățile farmaceutice indigene și străine, anunțate prin toate diarele austro-ungare și la casu, când unele din aceste specii nu s'ar afla în depositu se vor procura la cerere promptu și ieftinu.

Trimiterile prin poște se efectuează iute, dacă se trimite prelung înainte; comande mai mari și cu rambursă a pretului.

I. PSEPHOFER, farmacia „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, I., Singerstrasse No. 15.

Francu se efectuează cele comandate numai dacă se trimite sumă înaintea și resp. porto postală, în casulu acesta spesele postale sunt mult mai efiene, decât la trimiteri cu rambursă.

Ca veritabile sunt a se privi numai acele pilule, a căror instrucțiune este provădită cu iscălitura I Pserhofer, și cari pörtă pe capacul fiăcării cutii totu aceeași iscălitură în colóre roșă. 736,12—7.

Avisu d-lor abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiune să binevoiască a scrie pe couponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Administraț. „Gaz. Trans.“